

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

A7-0034/2010

9.3.2010

ДОКЛАД

относно въздействието на глобалната финансова и икономическа криза
върху развиващите се страни и върху сътрудничеството за развитие
(2009/2150(INI))

Комисия по развитие

Докладчик: Enrique Guerrero Salom

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	19
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ.....	23
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И ПАРИЧНИ ВЪПРОСИ .	26
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ	33

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно въздействието на глобалната финансова и икономическа криза върху развиващите се страни и върху сътрудничеството за развитие (2009/2150(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид срещата на върха на Г-20, проведена в Питсбърг на 24 и 25 септември 2009 г., и срещата на върха на Г-20, проведена в Лондон на 2 април 2009 г.,
- като взе предвид срещата на върха на Г-8, проведена в Л'Акуила, Италия, на 8 и 10 юли 2009 г.,
- като взе предвид Декларацията на ООН за хилядолетието от 8 септември 2000 г., която определя Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) като съвместно определени от международната общност цели, наред с другото, за премахване на бедността и глада,
- като взе предвид Европейския консенсус за развитие¹ и Кодекса за поведение за взаимното допълване и разделението на труда в политиката за развитие²,
- като взе предвид Консенсуса от Монтерей, приет на международната конференция относно финансирането за развитие, проведена в Монтерей, Мексико, от 18 до 22 март 2002 г.,
- като взе предвид Парижката декларация за ефективност на помощта и Програмата за действие от Акра,
- като взе предвид доклада на Международния валутен фонд (МВФ), озаглавен „Последиците на световната финансова криза за страните с ниско равнище на доходите – актуализиране“, публикуван през септември 2009 г.,
- като взе предвид доклада на МВФ, озаглавен „Глобални икономически перспективи – поддържане на възстановяването“, публикуван през октомври 2009 г.,
- като взе предвид доклада на МВФ, озаглавен „Световната икономическа перспектива – последни данни“, публикуван през януари 2010 г.,
- като взе предвид доклада на Световната банка, озаглавен „В защита на напредъка: предизвикателства пред страните с ниско равнище на доходите в рамките на глобалната рецесия“, публикуван през септември 2009 г.,
- като взе предвид доклада на Световната банка, озаглавен „Финансиране за глобално развитие: очертаване на пътя към глобално възстановяване 2009 г.“, публикуван

---

¹ ОВ С 46 от 24.2.2006 г., стр. 6.

² Заключение на Съвета 9558/07, 15 май 2007 г.

през юни 2009 г.,

- като взе предвид доклада на Световната банка, озаглавен „Глобални икономически перспективи - криза, финанси и растеж”, публикуван през януари 2010 г.,
- като взе предвид Европейския доклад за развитието за 2009 г., озаглавен „Преодоляване на уязвимостта в Африка: разработване на нов европейски подход“, публикуван през октомври 2009 г.,
- като взе предвид проучването, подготвено от консултантската компания HTSPE, озаглавено „Програмата за ефективност на помощта: ползите от един европейски подход“, възложено от Комисията и публикувано през октомври 2009 г.,
- като взе предвид доклада на работната група на ООН по изоставането спрямо ЦХР, озаглавен „Засилване на глобалното партньорство за развитие във време на криза“, публикуван през септември 2009 г.,
- като взе предвид доклада на Конференцията на ООН за търговия и развитие (ЮНКТАД), озаглавен „Доклад относно търговията и развитието 2009 г.“, публикуван през септември 2009 г.,
- като взе предвид доклада на Конференцията на ООН за търговия и развитие, озаглавен "Най-слабо развитите страни – доклад за 2009 г.: държавно управление и управление на развитието“,
- като взе предвид своята резолюция от 26 ноември 2009 г. относно срещата на високо равнище на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) и продоволствената сигурност¹,
- като взе предвид своята резолюция от 8 октомври 2009 г. относно въздействието на глобалната финансова и икономическа криза върху развиващите се страни и върху сътрудничеството за развитие²,
- като взе предвид проведеното от него изслушване относно въздействието на глобалната финансова криза върху развиващите се страни и върху сътрудничеството за развитие, проведено на 10 ноември 2009 г., и по-специално на доклада на проф. Guttorm Schjeldegur относно незаконните парични потоци и данъчните убежища,
- като взе предвид своята резолюция от 8 октомври 2009 г. относно срещата на високо равнище на Г-20 в Питсбърг на 24 и 25 септември 2009 година³,
- като взе предвид своята резолюция от 25 март 2009 г. относно годишните доклади на Европейската инвестиционна банка и на Европейската банка за възстановяване и

---

¹ Приети текстове на тази дата, P6_TA-PROV(2009)0102.

² Приети текстове от тази дата, P6_TA (2009)0029.

³ Приети текстове от тази дата, P6_TA(2009)0028).

развитие за 2007 г.¹,

- като взе предвид своята резолюция от 16 февруари 2006 г. относно новите финансови инструменти за развитие във връзка с Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР)²,
- като взе предвид общата резолюция, приета от Съвместната парламентарна асамблея АКТЬ-ЕС на 3 декември 2009 г. в Луанда, относно въздействието на финансовата криза върху държавите от АКТЬ,
- като взе предвид решението на Съда на Европейските общности от 6 ноември 2008 г. относно правното основание на Решение 2006/1016/ЕО³,
- като взе предвид Директива 2009/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с оглед подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове на Общността⁴,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 април 2009 г., озаглавено „Подкрепа за развиващите се страни за преодоляване на кризата“ (COM(2009)0160),
- като взе предвид работния документ на Комисията от 5 април 2005 г., озаглавен „Нови източници на финансиране за развитие: преглед на възможностите“ (SEC(2005)0467),
- като взе предвид заключенията на Съвета по общи въпроси и външни отношения от 18 и 19 май 2009 г. за подкрепа за развиващите се страни за преодоляване на кризата,
- като взе предвид Съобщението на Комисията от 15 септември, озаглавено „Съгласуваност на политиките за развитие — установяване на рамка на политиката за единен подход в целия Съюз“ (COM (2009)0458), както и заключенията на Съвета по общи въпроси и външни отношения от 17 ноември 2009 г. относно последователността на политиките за развитие и Оперативната рамка относно ефективността на помощта,
- като взе предвид Конференцията на ООН за световната финансова и икономическа криза и нейното въздействие върху развитието, както и приемането на резултатите на конференцията от Общото събрание на ООН с Резолюция 63/303 от 9 юли 2009 г.,
- като взе предвид конференцията относно новаторското финансиране, проведена в Париж на 28 и 29 май 2009 г., както и международната конференция относно финансиране на развитието, проведена в Доха от 28 ноември до 2 декември 2008 г.,

¹ Приети текстове от тази дата, P6_TA(2009)0185).

² ОВ С 290 Е, 29.11.2006 г., стр. 396.

³ Дело C-155/07, Европейски парламент срещу Съвет на Европейския съюз; ОВ L 327, 20.12.2008 г., стр. 3.

⁴ ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 63.

- като взе предвид препоръките на експертната комисия по реформите на международната парична и финансова система към председателя на Общото събрание на ООН, публикувани през март 2009 г.,
  - като взе предвид член 48 от своя правилник,
  - като взе предвид доклада на комисията по развитие, както и становищата на комисията по международна търговия и на комисията по икономически и парични въпроси (A7-0034/2010),
- A. като има предвид, че бързоразвиващите се и развиващите се икономики отбелязаха растеж от само 2,1% през 2009 г. в сравнение с темп на растежа от 6,1% през 2008 г.,
  - B. като има предвид, че се очаква спад в глобалната търговия със стоки от 17% през 2009 г., докато инвестициите в търговия и инфраструктури са в застой вследствие на кредитната криза, и като има предвид, че най-слабо развитите страни бяха засегнати особено тежко от кризата,
  - B. като има предвид, че международните финансови институции са под силно напрежение, за да отговорят на нуждите на развиващите се страни, и че ще са изправени пред сериозни кредитни ограничения, ако не бъдат набрани допълнителни средства,
  - Г. като има предвид, че не трябва да се пренебрегват последиците от глобалната криза върху развиващите се страни със среден доход на населението,
  - Д. като има предвид, че пропуските в регламентирането, надзора и контрола върху финансовия сектор, недостатъците на съществуващите механизми за надзор и бързо предупреждение, както и някои политики на международните финансови институции причиниха и ускориха криза на системата в световен мащаб, която налага необходимостта от преглед на съществуващите модели, който следва да включва компенсиране и споделяне на тежестта на международно равнище,
  - Е. като има предвид, че данъчните убежища предлагат място за укриване на пари, предоставяйки по този начин стимули за подкопаване на доброто управление, особено по отношение на данъчното облагане и на принципите на правовата държава; като има предвид, че незаконният поток на капитали от развиващите се страни се оценява на 641—941 милиарда щатски долара и следователно надвишава приблизително десетократно помощта за развитие в световен мащаб,
  - Ж. като има предвид, че корупцията в световен мащаб вече е достигнала такива размери, че възлиза на 50 милиарда щатски долара, съгласно годишния доклад за 2008 г. на „Transparency International”, т.е. почти половината от официалната помощ за развитие (ОПР) в света и от инвестициите, необходими за постигане на целите за осигуряване на питейна вода и в областта на здравеопазването,
  - З. като има предвид, че Европейският съюз е най-големият донор на помощи и осигурява приблизително 60% от потоците на помощ в световен мащаб за 2008 г., а Комисията предвижда, че през 2009 г. ще бъде налице недостиг от 22 милиарда

долара по отношение на поетите ангажименти за официална помощ за развитие,

- И. като има предвид, че намаляването на производителността на напредналите икономики, предизвикано от глобалната криза, неизбежно ще доведе до спад в обема на официалната помощ за развитие в момент, когато външната помощ е от първостепенно значение за развиващите се страни,
- Й. като има предвид, че практически всички обещания (99%) на ЕС, произтичат от съществуващи ангажименти; 8,8 милиарда евро са концентрирани на ранен етап, което означава, че съществува опасност през идващите години да има по-малко помощ за развитие;
- К. като има предвид, че европейският подход към ефективността на помощта би могъл да доведе до подобряване на ефикасността в размер между 3 и 6 милиарда евро годишно за периода 2010-2015 г.,
  - 1. съзнава много ясно, че последните две години бяха белязани от поредица от глобални кризи (продоволствена, енергийна, климатична, финансова, икономическа и социална), които имат сериозно отражение върху индустриализираните и бързоразвиващите се икономики, но и опустошителни последици за бедните групи от населението в развиващите се страни, като над 200 милиона работници в световен мащаб са изложени на крайна бедност, а повече от една шеста от световното население страда от глад;
  - 2. подчертава, че е задължение на ЕС да окаже помощ на развиващите се страни за справяне с тежестта на глобалната икономическа криза и изменението на климата, за които те не носят отговорност; в тази връзка, настоятелно призовава държавите-членки да изпълнят поетите от тях ангажименти спрямо развиващите се страни за официална помощ за развитие;
  - 3. призовава за засилване на ангажиментите за постигане на ЦХР до 2015 г. и отправя искане за по-координирани действия с оглед на прегледа на ЦХР през 2010 г.; призовава всички държави-членки да покажат максимална подкрепа и да постигнат съгласие по обща позиция с оглед предстоящата през 2010 г. среща на високо равнище на Обединените нации във връзка с ЦХР;
  - 4. призовава държавите-членки да изпълнят напълно поетите от тях ангажименти по отношение на официалната помощ за развитие както на двустранно, така и на многостранно равнище;
  - 5. отправя искане към държавите-членки да увеличат обемите на официалната помощ за развитие, за да достигнат колективната цел за 0,56 % ОПР/БНД до 2010 г. и целта за 0,7% ОПР/БНД до 2015 г.; освен това отправя искане те да активизират усилията си за подобряване на ефективността на помощта чрез прилагането на Парижката декларация и на Програмата за действие от Акра, чрез по-добра координация на техните действия, чрез подобряване на предсказуемостта и устойчивостта на механизмите за подпомагане, чрез ускоряване темпото на предоставяне на помощите, чрез продължаване практиката на необвързване на помощите с условия, както и чрез подобряване капацитета на получателите на помощи за усвояването

им; подкрепя новата международна инициатива за прозрачност на помощите, насочена към подобряване на предоставянето и достъпността на информацията за помощите, което води до повишаване на легитимността на помощите и дава възможност за гарантиране на най-ефективното им използване в борбата с бедността; призовава всички държави-членки, които все още не са се присъединили към тази инициатива, да го направят;

6. подчертава, че изпълнението на поетите ангажименти за официална помощ за развитие е наложително, но все още недостатъчно по отношение на справянето с извънредното положение по отношение на развитието, и отново призовава Комисията да насърчава активно вече съществуващите новаторски инструменти за финансиране на развитието и спешно да идентифицира допълнителни, новаторски източници;
7. отбелязва със загриженост намаляването на усилията в рамките на официалната помощ за развитие по отношение на общественото здравеопазване – особено сексуалните и репродуктивните здравни права – което е от изключително значение за постигане на ЦХР; изтъква, че здравите и силни работници са предпоставка за икономическото развитие;
8. призовава Комисията да продължи да оказва натиск за провеждане на реформа на международното сътрудничество за развитие;
9. подчертава, че продължаващата реформа на структурата на международната помощ следва да не бъде стъпка назад по отношение на постигнатото досега в областта на развитието и не трябва да се превръща в прикритие за държавите-членки, търсещи начин да не изпълнят поетите обещания;
10. счита, че само размерът на помощта за развитие не осигурява достатъчна база за преценка на ефективността и ефикасността на мерките на Европейския съюз в областта на помощта за развитие;
11. счита, че преодоляването на финансовата и икономическата криза следва да продължи да бъде приоритет;
12. подчертава, че е необходимо предоставянето на помощ да продължи, като тя непрекъснато се адаптира към новите реалности и обстоятелства;
13. подчертава, че глобалната икономическа криза изисква засилено сътрудничество за развитие - както в количествено, така и в качествено отношение;
14. подчертава, че кредитната криза, несигурността, предизвикана от цикъла на депресия, и спадът в международната търговия, на инвестициите и на преводите на парични средства от работници мигранти са пътищата, по които кризата се прехвърли от развитите към развиващите се страни, и че Съюзът трябва да приеме инициативи и да утвърди присъствието си на международната сцена във всички тези области по съгласуван, всеобхватен и последователен начин;
15. призовава Съвета и Комисията, когато извършват мониторинг на своите

инструменти и политики в областта на сътрудничеството за развитие, да предприемат също така действия за намаляване на непредвидените последици за икономиките на развиващите се страни, като засилване на зависимостта от трансфери на помощ за развитие, които имат отрицателно отражение върху растежа, трудовите възнаграждения и заетостта и появата на структури, целящи реализирането на монополна рента, и на корупция;

16. призовава Съвета и Комисията да подобрят координацията на двустранното и многостранното сътрудничество за развитие, тъй като недостатъците в тази област са един от главните фактори, които намаляват ефективността на помощта за развитие;
17. признава, че пропуските в регламентирането, надзора и контрола върху финансовия сектор, както и определени политики на международните финансови институции, направиха невъзможно предотвратяването на кризата, като вместо това засилиха отрицателните последици от нея; подчертава, че за разлика от случилото се в развитите страни, горепосочените условия рязко намалиха способността на развиващите се страни да реагират на икономическия спад чрез приемането на мерки за предоставяне на фискален стимул;
18. подчертава, че трябва да се даде всеобхватен отговор на икономическата и финансова криза, че нито една финансова институция, сегмент от пазара или юрисдикция не трябва да бъдат изключени от регулиране или надзор и че прозрачността и отчетността на всички участници трябва да залегнат в основата на нов тип международно финансово управление;
19. приветства, от една страна, подобрените инструменти за отпускане на кредити на страните с ниско равнище на доходите, предоставени от международните финансови институции, с по-високо равнище на разходи в полза на бедните и с акцент върху намаляване на бедността, както и разходи за стимулиране на растежа в развиващите се страни; изразява, при все това, сериозна загриженост относно възможността за и заплахата от увеличаване на задлъжнялостта на развиващите се страни и от последваща криза във връзка с устойчивостта на дълга и призовава правителствата да пристъпят към спешни действия в посока реформа на международните финансови институции;
20. призовава Комисията да обърне внимание на осъществяването на предложението на Световната банка за създаване на фонд за най-уязвимите, предназначен за финансиране на продоволствената сигурност, социалната защита и човешкото развитие;
21. отправя искане към ръководителите на Г-20 да предприемат незабавни действия по ангажимента, поет на срещата на върха в Питсбърг през септември 2009 г., за реформа на глобалната структура на политиките за развитие и в този контекст да прехвърлят поне 5% от квотите на МВФ за бързоразвиващите се и развиващите се икономики и поне 3% от дяловете с право на глас на Световната банка на развиващите се страни и страните в процес на преход;
22. подчертава необходимостта от реформа на световното икономическо управление, за

да се гарантира по-добро представителство на развиващите се страни на срещите за вземане на решения; за тази цел предлага разширяване на Г-20 така, че да включва най-малко един представител на развиващите се страни, който може да бъде действащият председател на Г-77;

23. призовава също така Комисията и държавите-членки да подкрепят предложението на експертната комисия за реформа на международната парична и финансова система на ООН, с цел създаване на световен съвет за координация на икономическите политики;
24. призовава Комисията и държавите-членки да обърнат специално внимание на насърчаването и защитата на достойния труд и на действията за борба срещу дискриминацията на основание пол и срещу детския труд, като се придържат към препоръките на Международната организация по труда, чиято роля следва да бъде засилена;
25. подчертава необходимостта от преминаване към международна система на управление, защитаваща най-уязвимите хора и държави, особено тези, които са най-тежко засегнати от кризата и имат неефективни или несъществуващи мрежи за социална сигурност;
26. отбелязва, че членовете на МВФ одобриха предоставянето на 250 милиарда долара за специални права на тираж (СПТ) и че само 18 милиарда долара от тези СПТ ще отидат за развиващите се страни; настоятелно призовава държавите-членки и международната общност да разгледат предложението на Сорос богатите държави да предоставят своите СПТ на фонд за глобални обществени блага, като борбата срещу изменението на климата и премахването на бедността;
27. призовава Съвета и Комисията да предприемат действия, с цел да се постигне договореното на срещата на върха на Г-20 увеличаване на финансирането за международните финансови институции;
28. изисква Съветът и Комисията да се застъпят за амбициозна реформа на МВФ;
29. призовава за засилване на макроикономическото сътрудничество в рамките на Г-20, за укрепване на ролята на системата на ООН и за реформиране на международните финансови институции, за да се даде съгласуван отговор на кризата и нейните последици в развиващите се страни;
30. изразява съжаление, че финансовият сектор не научи добре уроците от настоящата безпрецедентна криза, въпреки че беше бенефициер на огромни държавни планове за спасяване; в тази връзка приветства ангажимента, поет от ръководителите от Г-20 на срещата на върха в Питсбърг през септември 2009 г., да гарантират, че финансовият сектор ще възстанови разходите, натрупани във връзка с кризата, които до момента се понасят от данъкоплатците, други граждани и обществените услуги както в напредналите икономики, така и в развиващите се страни;
31. изразява твърда увереност, че облагането на банковата система би било един честен принос от страна на финансовия сектор за световната социална справедливост;

- призовава също така за въвеждане на международен налог върху финансовите трансакции, който да направи данъчната система като цяло по-справедлива и да генерира допълнителни средства за финансиране на развитието и на глобални обществени блага, включвайки приспособяването на развиващите се страни с цел справяне с и смекчаване на изменението на климата и неговите последици;
32. настоятелно призовава Комисията да представи съобщение относно начина, по който един данък върху международните финансови трансакции може, наред с другото, да допринесе за постигане на ЦХР, за коригиране на глобалните дисбаланси и за насърчаване на устойчивото развитие в световен мащаб;
  33. призовава МВФ да изготви за следващата среща на Г-20 доклад относно приноса на финансовата система за компенсиране на разходите, свързани с интервенционните мерки на различните правителства, който да обхване всички преки и косвени разходи, понесени от публичните финанси, и по-специално въздействието им върху бюджетите на развиващите се страни.
  34. отбелязва с дълбока загриженост, че се очаква през 2010 г. развиващите се страни да бъдат изправени пред финансов недостиг в размер на 315 милиарда щатски долара и че разрастващите се финансови проблеми в най-уязвимите страни излагат на опасност основни разходи в размер на 11,6 милиарда щатски долара в областта на образованието, здравеопазването, инфраструктурата и социалната защита; поради това се застъпва за въвеждането на временен мораториум върху изплащането на дълговете, включително на главницата и лихвите, и за опрощаване на дълга на най-слабо развитите държави, за да се предостави възможност на развиващите се страни да приложат антициклични фискални политики за смекчаване на тежките последици от кризата; предлага да се създаде на международно равнище независим и прозрачен арбитражен орган за дълговете;
  35. приветства инициативите на държавите-членки за прилагане на доброволни такси върху емисиите от въздухоплаването и корабоплаването, с цел да се допринесе за финансиране на разходите в развиващите се страни за смекчаване и приспособяване към изменението на климата и приканва всички държави-членки да разгледат прилагането на подобни такси;
  36. призовава, в съответствие със своята резолюция от 21 октомври 2008 г., държавите-членки и Комисията да постигнат споразумение, в рамките на системата за търговия с емисии на Европейския съюз, да отделят най-малко 25% от приходите от състезателното наддаване за квоти за емисии на въглероден двуокис, за да оказват ефективна подкрепа на развиващите се страни за справяне с изменението на климата, използвайки публични инвестиции;
  37. призовава Комисията и държавите-членки да подкрепят всяка мярка за борба срещу изменението на климата, което засяга най-силно развиващите се страни, и, в тази връзка, да ускорят трансфера на подходящи технологии;
  38. приканва Комисията и държавите-членки да обърнат допълнително внимание на връзката между кризата в околната среда и кризата в развитието и настоятелно ги призовава да направят стратегически приоритети на ЕС устойчивото развитие и

„зеления растеж“; призовава настоятелно ЕС да отпусне допълнителни средства за ангажиментите си, поети в областта на борбата с изменението на климата в развиващите се страни, като вземе предвид и увеличаващият се брой на екологичните бежанци;

39. приветства ангажимента, поет от Европейския съвет през октомври 2009 г. да не се подкопават ЦХР с оглед на борбата срещу изменението на климата; призовава настоятелно Съвета във възможно най-кратък срок и в рамките на заключенията от срещата на върха в Копенхаген и постигнатите от Г-20 компромиси, да постигне съгласие относно твърди финансови ангажименти, позволяващи на развиващите се страни да се справят с влошаващите се климатични условия, и да гарантира, че необходимата в резултат на икономическата криза помощ няма да доведе до повторно изпадане във външна свърхзадлъжнялост;
40. подчертава основното значение на паричните преводи от мигранти като капиталови потоци, достигащи пряко целевото население в развиващите се страни, което може да ги използва своевременно за належащи нужди; отправя искане към държавите-членки и страните, в които се получават тези парични средства, да улеснят прехвърлянето на тези средства и да предприемат действия за намаляване на свързаните с тях разходи;
41. приветства ангажимента, поет от държавните и правителствените ръководители от Г-8 през юли 2009 г. на срещата на върха в Л'Акуила, Италия, за намаляване на разходите за превеждане на парични средства от 10% на 5% в срок от 5 години; счита, че по-голямата пазарна конкуренция и по-широката регулаторна рамка са мерки от първостепенно значение за намаляване на разходите, свързани с операциите за превеждане на парични средства, като същевременно те ускоряват внедряването на нови технологии и насърчават финансовото приобщаване на бедните в развиващите се страни;
42. подкрепя създаването на съвместни публично-публични и публично-частни инициативи за развитие, основаващи се на водещата роля на публичния сектор с подкрепа от страна на частни донори и в съответствие с приоритетите на държавите партньори, като начин за увеличаване на отговорните и устойчивите преки инвестиции в развиващите се страни и за улесняване на трансфера на технологии;
43. припомня ключовата роля на организациите на гражданското общество, на местните органи и на децентрализираното сътрудничество за справянето с последиците от икономическата криза и от развойните процеси; призовава, във връзка с това, Комисията да направи децентрализацията приоритетен сектор за предоставяне на европейската финансова помощ в развиващите се страни;
44. приветства одобряването на механизма за защита срещу уязвимостта, породена от колебанията в приходите от износа (Vulnerability FLEX), за оказване на подкрепа на отговарящите на изискванията страни от АКТБ за справянето със социалните последици от кризата и настоятелно призовава за бързо отпускане на средствата; при все това отново изразява загриженост относно въпроса, как Комисията ще запълни финансовия вакуум, който ще възникне през следващите години в резултат

на концентрирането на бюджетната подкрепа в началото на периода;

45. счита, че търговията е главна движеща сила за икономически растеж и за ограничаване на бедността в развиващите се страни и призовава ЕС и държавите-членки да използват своето международно влияние, за да може развитието да остане в центъра на преговорите от кръга Доха и за да се постигне положителен, справедлив и насочен към развитието краен резултат, като същевременно политиката на ЕС в областта на помощта за търговията бъде насочена в по-голяма степен към бедните;
46. подчертава, че съгласно член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз ЕС трябва да гарантира, че неговите политики в областта на търговията, сигурността, миграцията, селското стопанство и в други области работят съгласувано, от една страна, за да са от полза за развиващите се страни, а от друга страна, за да стимулират въвеждането на справедлива международна финансова и търговска система, благоприятстваща развитието;
47. припомня, че принципът за последователност на политиките за развитие (ППР), посочен в Договорите за ЕС, е ключов за постигане на ЦХР; затова настоятелно призовава ЕС да разработи търговска политика, която е последователна и съгласувана с постигането на ЦХР; призовава за изработването на солиден правен механизъм, който да гарантира, че ЕС ще е отговорен за ангажиментите си за съгласуваност на политиките;
48. призовава за по-добра съгласуваност на помощта за развитие и другите политики на ЕС; отбелязва, че например пускането на пазара на субсидирани земеделски продукти от ЕС може да противоречи на създаването на стабилни пазари за продукцията на местните бедни земеделски стопани и по такъв начин да заличи усилията на проектите за насърчаване на местното селско стопанство;
49. изразява своето убеждение, че приключването на кръга на преговори от Доха по насочен към развитието, балансиран и справедлив начин би спомогнало за икономическото възстановяване от кризата и би могло да допринесе за облекчаването на бедността в развиващите се страни, създаването на качествена трудова заетост и намаляването на цените за потребителите; поради това изразява дълбока загриженост във връзка с липсата на напредък в рамките на кръга на преговори от Доха;
50. посочва, че за да се постигне по-голяма финансова стабилност и да се подобри функционирането на световната търговска система в рамките на СТО, трябва да се постигне напредък към нова международна парична и финансова система, която се основава на многостранни правила, разглеждащи специфичните проблеми на развиващите се страни, и се осъществява в рамките на ООН;
51. припомня, че стратегията за подпомагане на търговията е насочена към подпомагане на развиващите се и най-слабо развитите страни при договарянето, прилагането и ползването на предимствата от тези договорености, а също така и за увеличаване на търговията и ускоряване премахването на бедността; изисква от Комисията и държавите-членки да гарантират, че са изпълнени поетите задължения

относно общата цел на ЕС за осигуряване на 2 млрд. евро годишно до 2010 г.; изисква от Комисията да представи подробна информация и цифри относно бюджетните редове, използвани за финансиране на помощ, свързана с търговията, и помощ за търговията (в допълнение към бюджетен ред 20 02 03), и относно цялото финансиране на помощта за търговия, произхождащо от бюджета на ЕС;

52. потвърждава факта, че споразуменията за икономическо партньорство следва да изготвят като инструменти за насърчаване на развитието и да не се разглеждат само като инструмент на международната търговия; настоятелно призовава Комисията да предприеме действия за своевременното приключване на преговорите, като същевременно вземе предвид начините, по които разпоредбите на споразуменията за икономическо партньорство могат да се отразят на способността на страните от АКТБ за преодоляване на кризата;
53. отбелязва, че значителното намаление на приходите от износ в голям брой развиващи се страни, и по-специално в най-слабо развитите страни, е ограничило растежа и развитието на Юга; призовава Комисията – при договарянето и прилагането на търговските споразумения и в частност споразуменията за икономическо партньорство – да осигури по-висока степен на последователност на политиките на ЕС за развитие и, наред с другото, по-активно насърчаване на достойната трудова заетост, благосъстоянието и разкриването на работни места, и да гарантира наличието на целесъобразна асиметрия и преходни периоди в рамките на търговските ангажименти и спазването на приоритетите на всяка държава, както и да пристъпи към съответните консултации с основните действащи лица и гражданското общество;
54. счита, че към момента развиващите се страни, които са особено зависими от финансирането в рамките на сътрудничеството за развитие и са ориентирани във висока степен към износ, пострадаха най-много от кризата, тъй като финансовите потоци от север на юг все повече пресъхват, а вътрешните пазари в много развиващи се страни са твърде слаби, за да компенсират намаляването на износа;
55. отправя искане към Комисията да извърши оценка на експортната зависимост на страните от АКТБ и нейната съвместимост с целите за развитие в стратегическите документи за страните;
56. отбелязва споразумението относно Глобалната система за търговски преференции, която представлява механизъм, създаден от 22 развиващи се страни с оглед намаляване на тарифите и другите препятствия пред износа на стоки помежду им, в опит да се засили търговията „Юг-Юг“ и да се увеличи нейната независимост от сътресенията в световната търговия;
57. счита, че протекционизмът не е надежден отговор на кризата, и засилва своя призив към ЕС да изпълни своята роля, като ограничи пречките пред търговията и нарушаващите търговията субсидии на Съюза и на други източници, които причиняват толкова много вреда на развиващите се страни;
58. изразява становището, че политиката за развитие на ЕС следва да зачита интересите както на ЕС, така и на развиващите се страни, и счита, че взаимното

отваряне на пазарите не следва да бъде за сметка на икономическата стабилност в развиващите се страни, и че то изисква еквивалентни надзорни и регулаторни рамки; изисква от Комисията, Съвета и Европейската инвестиционна банка да превърнат предоставянето на микрокредити на малките и средните предприятия (МСП) и на дребните земеделски стопани в приоритет за сътрудничеството за развитие, като насърчи по този начин устойчивите регионални икономически структури;

59. призовава Комисията да гарантира приемането на мерки за постигане на нейните дългосрочни цели за развитие, като същевременно се подготви за предоставянето на устойчива помощ за развитие и хуманитарна помощ по време на периода, през който тежестта на кризата върху развиващите се страни е най-голяма;
60. подчертава, че обхватът, дълбочината и сложността на финансовата криза отразяват липсата на свързаност между развитието на финансите и реалната икономика, наличието на нарастващи глобални дисбаланси и влошаването на екологичните проблеми на планетата, които трябва да бъдат коригирани, за да тръгне икономическата система по пътя на глобалното устойчиво развитие;
61. изразява дълбока загриженост във връзка с това, че негативното въздействие на данъчните убежища може да се окаже непреодолима пречка пред икономическото развитие в бедните страни, като се накърнява суверенитетът на други страни, нанасят се вреди на ефективността на финансовите пазари и на разпределението на средствата, подкопават се основите на националните данъчни системи и се увеличават разходите за данъчното облагане, създават се стимули за извършване на икономически престъпления и се накърняват частните доходи, доброто управление и икономическия растеж, като по този начин се пречи на развиващите се страни да инвестират в обществените услуги, образованието, социалната сигурност и благосъстоянието на хората;
62. подчертава, че данъчните убежища и офшорните центрове насърчават стратегиите за избягване на данъци (например чрез трансферно ценообразуване), укриване на данъци и незаконно изтичане на капитал; подчертава по-конкретно, че данъчните измами в развиващите се страни водят до годишна загуба на данъчни постъпления, достигаща десет пъти количеството инжектирана помощ за развитие от развитите страни; затова настоятелно призовава държавите-членки да превърнат борбата срещу данъчните убежища, укриването на данъци и незаконното изтичане на капитал от развиващите се страни в един от главните си приоритети; във връзка с това повтаря убеждението си, че автоматичният обмен на информация следва да се разшири в световен мащаб и да се прилага в рамките на многостранна уредба;
63. отбелязва, че по света съществуват десетки данъчни убежища, които се използват дори от някои дружества със седалища в страни от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), с цел да избегнат плащането на данъци в развиващите се страни, където извършват доходоносна дейност, или в собствените си страни; изисква от Комисията да докладва как автоматичният обмен на информация може да бъде разширен в световен мащаб и да се налагат санкции на данъчните убежища, които отказват сътрудничество, и на техните клиенти, и как

отчитането на печалбите и на платения данък страна по страна може да стане правило за транснационалните дружества в ЕС;

64. признава, че споразуменията за обмен на данъчна информация не премахват вредните структури на изолираните данъчни системи или липсата на публични регистри, нито налагат предоставянето на счетоводни отчети, извършването на одити или съхраняването на данни; приветства усилията на Г-20 и ОИСР за предприемане на мерки срещу данъчните убежища, но отбелязва със съжаление, че установените критерии, споразуменията за обмен на данъчна информация и съществуващите процедури няма да бъдат достатъчни за преодоляване на проблема, свързан с данъчните убежища и незаконните финансови потоци; призовава ОИСР, Г-20 и ЕС да приемат по-строги критерии за определянето на данъчните убежища и да предприемат действия за приемане на международно многостранно споразумение с обвързващ характер за автоматичен обмен на данъчна информация, предвиждащо ответни мерки в случай на неспазване на изискванията;
65. призовава ЕС, неговите държави-членки и международните финансови институции да подкрепят развиващите се страни при увеличаването на приходната част от бюджета им и при изграждането на капацитет в областта на данъчното облагане;
66. отбелязва, че половината от незаконните финансови потоци, изтичащи от развиващите се страни, са свързани с неправилното ценообразуване в рамките на търговията, и засилва своя призив за сключване на ново финансово споразумение с обвързващ характер в световен мащаб, което да принуди транснационалните корпорации, включително и различните им филиали, автоматично да предоставят информация за реализираните печалби и изплатените данъци за всяка страна поотделно, за да се гарантира прозрачността на продажбите, печалбите и данъците във всяка юрисдикция, в която извършват своята дейност;
67. приканва Комисията да насърчава активно социалната и екологична отговорност на предприятията, за да се осигури възможност за ефективен контрол върху последиците от дейностите на многонационалните компании и техните филиали в развиващите се страни за социалната сфера, околната среда и зачитането на правата на човека;
68. отбелязва със загриженост, че по-нататъшното влошаване на икономическото състояние на развиващите се страни би могло да доведе до недопустимо високи нива на безработицата и засилена икономическа миграция; добавя, че подобни миграционни потоци биха могли да доведат до изтичане на мозъци от развиващите се нации и да навредят на бъдещия им икономически растеж;
69. отбелязва необходимостта от реално подобряване на банковите системи в развиващите се страни, като конкретна мярка за осигуряване на инвестиции, както и на развитието и растежа на финансовия сектор, паричните преводи, изпращани от мигранти, и търговските и други релевантни обмени, водещи до социално сближаване и политическа и икономическа стабилност;
70. приветства инициативата за възстановяване на откраднати активи (StAR) на

Службата на ООН по наркотиците и престъпността и Световната банка за подпомагане на развиващите се страни в борбата срещу корупцията, престъпната дейност и укриването на данъци и призовава държавите-членки да ратифицират Конвенцията на Организацията на обединените нации за борба срещу корупцията;

71. подчертава значението на това, да се окаже подкрепа на развиващите се страни за изграждане на ефективен капацитет за засилване, в техен собствен интерес, на борбата срещу корупцията и за насърчаване на принципите на правовата държава, доброто управление и прозрачността в публичните им финанси, за да се подобрят предсказуемостта, изпълнението и контрола на бюджета; подчертава значението на парламентарния контрол върху публичните финанси; настоява на необходимостта да се подобрят международните счетоводни стандарти, за да се предотвратят практики на избягване и укриване на данъци, включително чрез изискване от транснационалните дружества да изготвят финансови доклади за всяка страна поотделно;
72. приветства прилагането от ЕИБ на нейната съществуваща политика спрямо офшорните финансови центрове; изисква ЕС, държавите-членки и ЕИБ да поемат водеща роля в борбата срещу данъчните убежища чрез приемането на правила за обществените поръчки и отпускането на публични средства, които да забраняват на дружествата, банките или другите институции, регистрирани в данъчно убежище, да се възползват от публични средства; призовава ЕИБ да разгледа, като част от разширените си насоки, необходимостта дружествата и финансовите посредници да докладват за дейностите си за всяка страна поотделно;
73. отбелязва, че ЕИБ полага усилия да обезпечи, че нейните гаранции и инвестиции не се осъществяват посредством данъчни убежища; призовава ЕИБ да вземе необходимите допълнителни мерки, за да гарантира, че това не става по непряк начин; приканва ЕИБ да докладва за изпълнението на своята политика спрямо офшорните финансови центрове; призовава ЕИБ да бъде особено бдителна при налагането на условия или критерии за допустимост, така че да съблюдава целите на политиките на ЕС, както и понятието за „достоеен труд“ на Международната организация на труда (МОТ), за да гарантират по този начин максимални ползи от помощта, включване на местни предприятия и подкрепа за борбата срещу корупцията; счита, че ЕИБ следва да насочи приоритетите на своята политика за наемане на персонал към експертния опит в областта на околната среда и развитието;
74. признава, че настоящият средносрочен преглед на дейността на ЕИБ по отпускане на външни кредити и споразуменията за сътрудничество, който следва да приключи през 2010 г. и по отношение на който Европейският парламент действа в качеството си на съзаконодател, е огромна възможност за активизиране на ролята на ЕИБ по отношение на сътрудничеството за развитие, като основната цел е да се постигнат ЦХР до 2015 г.; следователно счита, че следва да се осигурява приоритетно място за проектите, чиято цел е да се ограничи бедността;
75. изразява съжаление относно тенденцията за намаляване от 80-те години насам на инвестициите в селското стопанство в развиващите се страни и настоятелно

призовава Комисията да заложи продоволствената сигурност като приоритет в политиките за развитие на ЕС и следователно да увеличи подкрепата за селското стопанство, и по-специално за отглеждането на хранителни култури, както и за развитието на селските райони;

76. счита, че една от основните пречки пред икономическото развитие на развиващите се страни остава ограниченият достъп на потенциалните предприемачи до заеми и микрокредити; освен това подчертава, че в повечето случаи не се предоставят гаранции по кредитите; следователно приканва Комисията и ЕИБ да увеличат значително броя на програмите за достъп до кредити и микрокредити;
77. изисква от Комисията и от държавите-членки да подпомагат мерките за улесняване на достъпа до кредит на развиващите се страни, включително съществената капитализация на многостранните банки за развитие, както и създаването на рамка, позволяваща лицензирането на широк кръг от доставчици на финансови услуги с оглед задоволяване на нуждите на местното население;
78. приканва Комисията да обмисли подробно препоръките, отправени в настоящия доклад, при изготвянето на предложението за решение относно мандата на ЕИБ за отпускане на външни кредити след извършването на средносрочния преглед;
79. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, държавите-членки, органите на ООН, Международния валутен фонд и Световната банка, членовете на управителния съвет на Международния валутен фонд и Световната банка от държавите-членки на ЕС, както и страните от Г-20.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Финансовата и икономическа криза, която започна през 2007 г., оказва най-тежки и сериозни последици върху страните с нововъзникващи икономики и развиващите се страни, особено тези с ниски доходи.

Напълно спря напредъкът, който се наблюдаваше в тези страни през последното десетилетие и се изразяваше в устойчив растеж, стабилизиране на публичните финанси, намаляване на външния дълг, разширяване на търговската дейност, повишаване на цените на изходните суровини, получаване на повече помощ за развитие. В този контекст, макар и трудно и при липса на достатъчно средства, малко по малко се напредваше в постигането на ЦХР.

Независимо от това, в годините преди настъпването на финансовата криза бедните страни вече бяха засегнати от продоволствената криза вследствие на повишаването на цените на основните стоки, което засегна препитанието на стотици милиони хора; от енергийната криза, която източи огромни ресурси от страните, които не произвеждат петрол и газ, за да могат те да поддържат дейностите си; от изменението на климата, чиито последици се проявяват най-тежко в развиващите се страни, като нанасят щети на реколтата и разрушават инфраструктурата им.

Финансовата криза засили многократно вече започналото влошаване на положението на страните с ниски доходи.

Първите признаци на настъпващата криза се проявиха през втората половина на 2007 г., а последици върху производството станаха видими през 2008 г. Преди малко повече от година, след фалита на „Lehman Brothers“, според мнението на всички експерти се стигна до ръба на финансова пропаст и на прага на Голяма депресия.

Проследявайки развитието на финансовата криза от самото ѝ начало, можем да направим следните заключения:

1. Развиващите се страни не са в основата на кризата, не са причината за възникването ѝ. Но именно те са тези, които търпят най-катастрофалните последици. Причините се дължат на развитите страни, на разпространението в тях на определени непрозрачни практики във финансовата система, на насърчаването на спекулативни балони, на алчността за извличане на бърза и изкуствена печалба от производството, на безотговорността на много от ръководните органи на съответните финансови институции. И всичко това в контекста на концепцията за глобализация, имаща за цел постигане на пълна дерегулация и отхвърляне на всички инструменти на публичното управление.
2. Това, което първоначално беше определено като финансова криза, за която се твърдеше и предполагаше, че ще окаже незначително въздействие върху развиващите се държави, тъй като все още не са добре интегрирани към световната финансова система, се проявява като все по-разрушителна икономическа, социална и хуманитарна криза и криза на развитието. Както посочва Европейската комисия,

след като засегна развитите страни и страните с нововъзникващи икономики, „третата вълна“ на кризата драматично достигна развиващите се страни. В този случай, „вълната“ заплашва да се превърне в „цунами“.

3. Всъщност развиващите се страни търпят последствията от тази криза във всички сектори:
  - а) По-слаб икономически растеж и по-висок процент безработица. През 2009 г. растежът на страните с нововъзникващи икономики и на развиващите се страни е намалял с една четвърт в сравнение с 2007 г. и с една трета в сравнение с 2008 г. Перспективите са за продължаващото му отслабване в близко бъдеще - поне през следващите пет години. Вследствие на това броят на безработните и на бедните работници се увеличава изключително бързо, най-вече в градските зони, което наред с другото може да увеличи миграционните потоци, в допълнение към миграцията в резултат на изменението на климата.
  - б) Спад на цените и на приходите от собствени суровини. Очаква се цените на последните (с изключение на петрола) да намалее с повече от 20 % през 2009 г.
  - в) Намаляване на търговията и увеличаване на търговските ограничения. Очаква се през 2009 г. световният обем на търговията да се свие с над 10 %, като износът на стоки от страните с нововъзникващи икономики и от развиващите се страни ще отбележи отрицателен ръст, до 17 % за Африка, като се има предвид, че през 2008 г. все още се предвиждаше положителен растеж от 11,3 %. Всичко това ще доведе до значителен дефицит по текущите сметки, като се отрази сериозно на дълговете и на възможностите за инвестиране.
  - г) По-труден достъп до международно финансиране и по-малко външни инвестиции. Рязко са намалели външните капиталови потоци към страните с нововъзникващи икономики и развиващите се страни, а се очаква потребностите от външно финансиране за 2009 и 2010 г. на страните с ниски доходи да достигнат 25 милиарда годишно в сравнение с 2008 г., от които най-много една трета може да бъде осигурена от МВФ.
  - д) Протекционистка реакция на развитите държави, която намалява възможностите за износ на развиващите се страни. Европейската комисия подчерта необходимостта от поддържане на пазарите отворени с цел борба срещу рецесията и стимулиране на възобновяването на растежа, което ще бъде изгодно както за едните, така и за другите страни. Но в същото време Комисията установи нарастване на протекционистки практики, както явни, така и скрити, и призова развитите икономики да поддържат съответствие между своите публични изявления и своите политики.
  - е) Намаляване на ресурсите и преводите на парични средства от страна на емигрантите, които са претърпели спад от 7 % през 2009 г. в сравнение с 2008 г.; през 2010 и 2011 г. се очаква съвсем слабо покачване на тези стойности, което ще се отрази особено силно на страните с ниски доходи, за които преводите на парични средства представляват 6 % от БВП.

- ж) По-малка помощ за развитие, когато всъщност са необходими повече допълнителни ресурси. През 2008 г. помощта беше с 25 милиарда по-малко от тази, определена в поставените в Гленийгълс цели за 2010 г., като тенденцията е към намаляване. Прогнозата на Комисията е, че предоставяните помощи ще намалееят с 22 милиарда през 2009 г.
- з) По-голяма задлъжнялост. Само за една година външният дълг на страните с нововъзникващи икономики и развиващите се страни се е увеличил с два процентни пункта от БВП.
4. Резултатът от всички тези отрицателни въздействия върху живота на населението е, че както показват и изчисления като тези на „Intermón Oxfam“, които се приемат от всички, и доклади на международни финансови институции като „ВМ“ и Декларацията от Световната среща на върха относно продоволствената сигурност (ноември 2009 г.), броят на хората, живеещи в крайна бедност, който в момента възлиза на над 1 милиард, ще се увеличи с близо 100 милиона; в държавите от Африка на юг от Сахара се очакват между 30 000 и 50 000 повече смъртни случаи на деца; ще намалееят разходите за образование, здравеопазване, инфраструктура, както и за вече доста нестабилните мрежи за социално осигуряване и социална закрила.
5. Междувременно, преди настъпването на кризата публичната помощ, плановете за финансово стимулиране и извънредната ликвидност бяха насочени към разрешаването на проблемите на най-развитите страни в неприемливото съотношение от повече от 20 към 1. Едва 1,6 % от новите заеми на МВФ, отпуснати след срещите на Г20, са предназначени за Африка. От общо 250 милиарда специални права на тираж, одобрени от Г20, едва 17 са предназначени за Африка. От друга страна, заемите увеличават дълга на бедните страни. И най-накрая, изискванията за финансово заздравяване на развитите страни поставят в риск изпълнението на ангажиментите за официална помощ за развитие.
6. Очевидно е, че докато в развитите страни кризата затихва, в развиващите се страни тя се увеличава. Докато напредналите страни вече излизат от кризата, онези, за които е най-необходимо да излязат от нея, продължават да затъват все повече.
7. За развития свят тази криза ще бъде просто преходен спад в благосъстоянието му - както по своята сила, така и по своята продължителност. За много от развиващите се страни тя заплашва да се превърне в пропаст, която ще погълне цяло десетилетие на борба срещу бедността и социалната изолация и от която сериозно ще пострада цяло едно поколение.
8. В допълнение, продължаването на кризата в развиващите се страни ще представлява само по себе си спънка за световния икономически растеж. Това е становището на Европейската комисия, която заявява, че „растежът в развиващите се страни също ще осигури работни места, ръст и просперитет и в другите страни и ще допринесе за световния мир и стабилност“. Същото фигурира и в Декларацията на Г20 от Питсбърг, в която се казва че „стъпките за намаляване на различията в

развитието могат да бъдат мощен двигател на световния растеж“.

9. При все това, въпреки че международната общност неведнъж е подчертавала, че развитието е неразделна част от разрешаването на настоящата световна криза, въпреки че на международните конференции в Ню Йорк, Акра и Доха и на срещите на Г20 във Вашингтон, Лондон и Питсбърг и особено на срещата на върха на Г8 в Л'Акуила се демонстрираха твърди позиции и се приеха конкретни ангажименти с цел изпълнение на ЦХР, изпълнение на поставените цели за помощ, увеличаване на ефективността на помощта и включване на развиващите се страни в реформите на световното управление, това, което е сигурно, е че обещаните ресурси не са пристигнали в тези страни, а обявените реформи все още не са стартирали.

При тази действителност развитият свят трябва да реагира мощно и бързо. Помощта за намаляване на бедността и социалната изолация, мерките за подпомагане на развитието и необходимите средства за излизане от кризата са нужни сега, през 2010 г. Необходимо е да се намерят начини за бързо отпускане на средствата и за авансово плащане на предвидената за следващите години помощ.

Тази бърза реакция трябва да бъде последвана от друга, по-дългосрочна. Но тази реакция не може да се състои в приемането на изолирани мерки, колкото и атрактивни да са те, а в поемането на широкообхватен ангажимент, придружен от поредица добре координирани действия, ръководени ефикасно и прозрачно, като се търсят широкообхватни споразумения между основните донори, страните партньори, финансовите институции и гражданското общество.

При стартирането на тези действия ЕС трябва да продължи да заема лидерска позиция и да проявява твърда решимост, за да се засили ангажираността на всеки отделен орган на Съюза и да се даде възможност да бъде чуто недвусмислено гласът на Парламента.

23.2.2010

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ

на вниманието на комисията по развитие

относно въздействието на глобалната финансова и икономическа криза върху развиващите се страни и върху сътрудничеството за развитие (2009/2150(INI))

Докладчик по становище: María Muñiz De Urquiza

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по международна търговия приканва водещата комисия по развитие да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. отбелязва, че значителното намаление на приходите от износ в голям брой развиващи се страни, и по-специално в най-слабо развитите страни, е ограничило растежа и развитието на Юга; призовава Комисията – при договарянето и прилагането на търговските споразумения и в частност споразуменията за икономическо партньорство – да осигури по-висока степен на последователност на политиките на ЕС за развитие и, наред с другото, по-активно насърчаване на достойната трудова заетост, благосъстоянието и разкриването на работни места, и да гарантира наличието на целесъобразна асиметрия и преходни периоди в рамките на търговските ангажименти и спазването на приоритетите на всяка държава, както и да пристъпи към съответните консултации с основните действащи лица и гражданското общество;
2. изразява своето убеждение, че приключването на Кръга на преговори от Доха по балансиран и справедлив начин и с насоченост към развитието би спомогнало за икономическото възстановяване от кризата и би могло да допринесе за облекчаването на бедността в развиващите се страни, създаването на качествена трудова заетост и намаляването на цените за потребителите; поради това изразява дълбока загриженост във връзка с липсата на напредък в рамките на Кръга на преговори от Доха;
3. призовава Европейската комисия и държавите-членки на Европейския съюз да подкрепят всяка мярка в полза на борбата срещу изменението на климата, чиито

основни жертви са развиващите се страни, и в този контекст да поставят ударение върху трансфера на подходящи технологии;

4. припомня, че стратегията за подпомагане на търговията е насочена към подпомагане на развиващите се и най-слабо развитите държави при договарянето, прилагането и ползването на предимствата от тези договорености, а също така и към увеличаване на търговията и ускоряване на премахването на бедността; изисква от Комисията и държавите-членки до 2010 г. да гарантират, че са изпълнени поетите задължения относно общата цел на ЕС за осигуряване на 2 млрд. евро годишно; изисква от Комисията да представи подробна информация и цифрови данни относно бюджетните редове, използвани за финансиране на помощ, свързана с търговията, и на помощ за търговията (в допълнение към бюджетен ред 20 02 03), както и относно цялото финансиране на помощта за търговия, произхождащо от бюджета на ЕС;
5. отправя искане към Комисията да извърши оценка на експортната зависимост на страните от АКТБ и нейната съвместимост с целите за развитие в стратегическите документи за страните;
6. изисква от Комисията и от държавите-членки да подпомагат мерките за улесняване на достъпа до кредит на развиващите се страни, включително съществената капитализация на многостранните банки за развитие, както и създаването на рамка, позволяваща лицензирането на широк кръг от доставчици на финансови услуги с оглед задоволяване на нуждите на местното население;
7. отбелязва споразумението относно Глобалната система за търговски преференции, която представлява механизъм, създаден от 22 развиващи се страни с оглед намаляване на тарифите и другите препятствия пред износа на стоки помежду им, в опит да се засили търговията „Юг-Юг” и да се увеличи нейната независимост от сътресенията в световната търговия.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	23.2.2010 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 14 -: 0 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	William (The Earl of) Dartmouth, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Cristiana Muscardini, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Catherine Bearder, José Bové, George Sabin Cutaș, Salvatore Iacolino, Syed Kamall, Elisabeth Köstinger, Jörg Leichtfried, Matteo Salvini, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	María Muñiz De Urquiza, Patrice Tirolien

29.1.2010

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И ПАРИЧНИ ВЪПРОСИ

на вниманието на комисията по развитие

относно въздействието на глобалната финансова и икономическа криза върху развиващите се страни и върху сътрудничеството за развитие (2009/2150(INI))

Докладчик по становище: Jürgen Klute

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по икономически и парични въпроси приканва водещата комисия по развитие да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. счита, че преодоляването на финансовата и икономическата криза следва да продължи да бъде приоритет;
2. отбелязва освен това, че глобализацията оказва и положително въздействие върху общото икономическо положение в развиващите се страни;
3. подчертава, че е необходимо предоставянето на помощ да продължи, като тя непрекъснато се адаптира към новите реалности и обстоятелства;
4. подчертава, че глобалната икономическа криза изисква засилено сътрудничество за развитие – както в количествено, така и в качествено отношение;
5. счита, че само размерът на помощта за развитие не предоставя достатъчно основание, за да се прецени ефективността и ефикасността на мерките на Европейския съюз в областта на помощта за развитие;
6. подчертава необходимостта от преминаване към международна система на управление, защитаваща най-уязвимите хора и държави, особено тези, които са най-зле засегнати от кризата и чиито мрежи за социална сигурност са неефективни или не съществуват;

7. призовава ЕС да подкрепи свободната търговия и да премахне всички пречки пред търговията и нарушаващите търговията субсидии, особено европейските субсидии в областта на селското стопанство;
8. призовава Комисията да продължи да оказва натиск за провеждане на реформа на международното сътрудничество за развитие;
9. призовава Съвета и Комисията да предприемат действия, с цел да се постигне договореното на срещата на върха на Г-20 увеличение на финансирането на международните финансови институции;
10. изисква Съветът и Комисията да се застъпят за амбициозна реформа на Международния валутен фонд (МВФ);
11. призовава Съвета и Комисията да подобрят координацията на двустранното и многостранното сътрудничество за развитие, тъй като тя е един от главните фактори, които намаляват ефективността на помощта за развитие;
12. настоятелно призовава Комисията да представи съобщение относно начина, по който един данък върху международните финансови трансакции може, *inter alia*, да допринесе за постигане на Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР), за коригиране на глобалните дисбаланси и за насърчаване на устойчивото развитие по света;
13. призовава за засилване на макроикономическото сътрудничество в рамките на Г-20, за укрепване ролята на системата на Организацията на обединените нации (ООН) и за реформиране на международните финансови институции, за да се даде съгласуван отговор на кризата и нейните последици в развиващите се страни;
14. подчертава, че е задължение на ЕС да окаже помощ на развиващите се страни за справяне с тежестта на глобалната икономическа криза и изменението на климата, за които те не носят отговорност; настоятелно призовава държавите-членки поради тази причина да изпълнят изцяло поетите от тях ангажименти спрямо развиващите се страни за официална помощ за развитие (ОПР) и припомня, че спазването на тези ангажименти би било по-бърз и по-лесен начин за осигуряване на средства за развиващите се страни, отколкото чрез създаване на нова система за данъчно облагане на финансовите трансакции;
15. подчертава, че трябва да се даде всеобхватен отговор на икономическата и финансова криза, че нито една финансова институция, сегмент от пазара или юрисдикция не трябва да бъдат изключени от регулиране или надзор и че прозрачността и отчетността на всички участници трябва да залегнат в основата на нов тип международно финансово управление;
16. счита, че към момента развиващите се страни, които са особено зависими от финансирането в рамките на сътрудничеството за развитие и са ориентирани във висока степен към износ, пострадаха най-много от кризата, тъй като финансовите потоци от север на юг все повече пресъхват, а вътрешните пазари в много развиващи се страни са твърде слаби, за да компенсират намаляването на износа;

17. подчертава, че обхватът, дълбочината и сложността на финансовата криза са свързани с разделението между развитието на финансите и реалната икономика, наличието на нарастващи глобални дисбаланси и влошаването на екологичните проблеми на планетата, които трябва да бъдат коригирани, за да тръгне икономическата система по пътя на глобалното устойчиво развитие;
18. подчертава, че кредитната криза, несигурността, предизвикана от цикъла на депресия, и спадът в международната търговия, инвестициите и преводите на парични средства от работници мигранти са пътищата, по които кризата се прехвърли от развитите към развиващите се страни, и че Съюзът трябва да приеме инициативи и да утвърди присъствието си на международната сцена във всички тези области по съгласуван, всеобхватен и последователен начин;
19. посочва, че за да се постигне по-голяма финансова стабилност и да се подобри функционирането на световната търговска система в рамките на Световната търговска организация (СТО), трябва да се постигне напредък към нова международна парична и финансова система, която се основава на многостранни правила, разглеждащи специфичните проблеми на развиващите се страни, и се осъществява в рамките на ООН;
20. приветства ангажимента, поет от Европейския съвет през октомври 2009 г. да не се подкопават ЦХР при борбата срещу изменението на климата; настоятелно призовава Съвета във възможно най-кратък срок, в рамките на заключенията от срещата на върха в Копенхаген и постигнатите от Г-20 компромиси, да постигне съгласие относно твърди финансови ангажименти, позволяващи на развиващите се страни да се справят с влошаващите се климатични условия, и да гарантира, че необходимата поради икономическата криза помощ няма да доведе до повторно изпадане във външна свърхзадлъжнялост;
21. припомня, че принципът за последователност на политиките за развитие (ППР), посочен в Договорите за ЕС, е ключов за постигане на ЦХР; затова настоятелно призовава ЕС да разработи търговска политика, която е последователна и съгласувана с постигането на ЦХР; призовава за изработването на солиден правен механизъм, който да гарантира, че ЕС ще е отговорен за ангажиментите си за съгласуваност на политиките;
22. призовава за по-добра съгласуваност на помощта за развитие и другите политики на ЕС; отбелязва, че например пускането на пазара на субсидирани земеделски продукти от ЕС може да противоречи на създаването на стабилни пазари за продукцията на местните бедни земеделски стопани и по такъв начин да заличи усилията на проектите за насърчване на местното селско стопанство;
23. отбелязва със загриженост намаляването на ОПР за публичното здравеопазване, в частност за сексуалните и репродуктивните здравни права, които са ключови за постигане на ЦХР; посочва, че здравите и силни работници са предпоставка за икономическото развитие;
24. изразява становището, че политиката за развитие на ЕС следва да зачита интересите както на ЕС, така и на развиващите се страни, и счита, че взаимното отваряне на

пазарите не следва да бъде за сметка на икономическата стабилност в развиващите се страни, и че то изисква еквивалентни надзорни и регулаторни рамки; изисква от Комисията, Съвета и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) да превърнат предоставянето на микрокредити на малките и средни предприятия (МСП) и на дребните земеделски стопани в приоритет на сътрудничеството за развитие, като по този начин насърчат устойчивите регионални икономически структури;

25. отбелязва, че различни дружества вече са придобили стотици хиляди хектари земя в някои развиващи се страни за производство на биогорива за пазарите на ЕС; призовава да се противодейства на подобно придобиване на земя чрез въвеждане на критерии с ясни ограничения за количеството разрешени емисии парникови газове за целия жизнен цикъл на производството на биогорива, както и критерии, които правят неблагоприятно подобно използване на земя, подходяща за производство на храни;
26. подчертава, че данъчните убежища и офшорните центрове насърчават стратегиите за избягване на данъци (например чрез трансферно ценообразуване), укриване на данъци и незаконно изтичане на капитал; подчертава по-конкретно, че данъчните измами в развиващите се страни водят до годишна загуба на данъчни постъпления, достигаща десет пъти количеството инжектирана помощ за развитие от развитите страни; затова настоятелно призовава държавите-членки да превърнат борбата срещу данъчните убежища, укриването на данъци и незаконното изтичане на капитал от развиващите се страни в един от главните си приоритети; във връзка с това повтаря убеждението си, че автоматичният обмен на информация следва да се разшири в световен мащаб и да се прилага в рамките на многостранна уредба;
27. за да се постигнат по-добри резултати в сътрудничеството за развитие, призовава за засилено сътрудничество, мониторинг и оценяване по време на планирането и изпълнението на проектите за сътрудничество за развитие, в които участва ЕС; приканва новия върховен представител по въпросите на външните работи да обмисли учредяването във всяка страна-получател на отделна служба за непрекъснат мониторинг и оценяване на тези проекти;
28. посочва, че мониторингът и оценяването могат да се засилят чрез използване на подходящи компютърни програми, подобни на разработваните от OLAF или EU-support, например ODAMoz (Overseas Development Assistance to Mozambique Database - База данни за помощта за развитие на Мозамбик), с помощта на които могат да се изброят, класифицират, анализират и проследят всички проекти за развитие и да се види дали те постигат целите си в действителност;
29. посочва, че държавите-членки биха могли да се възползват от засиленото сътрудничество в службите на ЕС за оценяване и мониторинг, например като изпращат в тях свои служители, за да наблюдават и оценяват проектите, финансирани от отделните държави-членки; отбелязва, че сътрудничеството и съвместното използване на инфраструктура могат да бъдат особено полезни за тези държави-членки, чиито структури за сътрудничество за развитие са сравнително нови, особено ако към тези служби се добави и задачата да обучават персонал; посочва, че подобно сътрудничество би засилило необходимата прозрачност,

използването на най-добри практики и дори приемането в страните-донори на увеличения на бюджетите за развитие;

30. призовава Съвета и Комисията, когато извършват мониторинг на своите инструменти и политики в областта на сътрудничеството за развитие, да предприемат също така действия за намаляване на непредвидените последици за икономиките на развиващите се страни, като засилването на зависимостта от трансфери на помощ за развитие с отрицателни последици за растежа, трудовите възнаграждения и заетостта и появяването на структури, целящи реализирането на монополна рента, и корупция;
31. подчертава значението на това, да се окаже подкрепа на развиващите се страни за изграждане на ефективен капацитет за засилване, в техен собствен интерес, на борбата срещу корупцията, на принципите на правовата държава, доброто управление и прозрачността в публичните им финанси, за да се подобрят предсказуемостта, изпълнението и контрола на бюджета; акцентира върху значението на парламентарния контрол върху публичните финанси; настоява на необходимостта да се подобрят международните счетоводни стандарти, за да се предотвратят практики на избягване и укриване на данъци, включително чрез изискване от транснационалните дружества да изработват финансови доклади за всяка страна поотделно;
32. отбелязва, че по света съществуват десетки данъчни убежища, които се използват дори от някои дружества със седалища в страни от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) с цел да избегнат плащането на данъци в развиващите се страни, където провеждат доходоносна дейност, или в собствените си страни; иска от Комисията да докладва как автоматичният обмен на информация може да бъде разширен в световен мащаб и да се налагат санкции на данъчните убежища, които отказват сътрудничество, и на техните клиенти, и как отчитането на печалбите и на платения данък страна по страна може да стане правило за транснационалните дружества в ЕС;
33. отбелязва със загриженост, че по-нататъшното влошаване на икономическото състояние на развиващите се страни би могло да доведе до недопустимо високи нива на безработицата и засилена икономическа миграция; добавя, че подобни миграционни потоци биха могли да доведат до изтичане на мозъци от развиващите се нации и да навредят на бъдещия им икономически растеж;
34. отбелязва, че ЕИБ полага усилия да обезпечи, че нейните гаранции и инвестиции не се осъществяват посредством данъчни убежища; призовава ЕИБ да вземе необходимите допълнителни мерки да гарантира, че това не става по непряк начин; приканва ЕИБ да докладва за изпълнението на своята политика спрямо офшорните финансови центрове; призовава ЕИБ да бъде особено бдителна при налагането на условия или критерии за допустимост, така че да съблюдава целите на политиките на ЕС, както и понятието за „достоеен труд“ на Международната организация на труда (МОТ), за да гарантира максимизиране на помощта, включване на местни предприятия и борба срещу корупцията; счита, че ЕИБ следва да насочи приоритетите на своята политика за наемане на персонал към експертния опит в

областта на околната среда и развитието;

35. призовава Международния валутен фонд да изготви за следващата среща на Г-20 доклад относно приноса на финансовата система за разходите, свързани с интервенционните мерки на различните правителства, които да обхване всички преки и косвени разходи, понесени от публичните финанси, и по-специално въздействието им върху бюджетите на развиващите се страни.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	27.1.2010 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 39 -: 0 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Burkhard Balz, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Pascal Canfin, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Rachida Dati, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Vicky Ford, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Enikő Győri, Liem Hoang Ngoc, Othmar Karas, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Werner Langen, Astrid Lulling, Arlene McCarthy, Íñigo Méndez de Vigo, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Kay Swinburne, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Sophie Briard Auconie, Danuta Jazłowiecka, Arturs Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	1.3.2010
Резултат от окончателното гласуване	+: 19 -: 3 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Thijs Berman, Michael Cashman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Greze, Enrique Guerrero Salom, Eva Joly, Franziska Keller, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Miguel Angel Martínez Martínez, Cristian Dan Preda, Judith Sargentini
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Rosario Crocetta, Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein